

Complexnummer: 514964

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Complexnaam

Vliethoven

Aantal complexonderdelen

4

Monumentnummers van complexonderdelen

514965, 514966, 514967, 514968

Woonplaats

Delfzijl

Gemeente

Eemsdelta

Provincie

Groningen

Locatie van het hoofdoject

Zwet 13, 9932 AA te Delfzijl

Complexomschrijving

Omschrijving van het complex

Het in aanleg 18e-eeuwse of oudere Huis Vliethoven ligt op de smalle strook grond tussen het Damsterdiep en de inmiddels bij Vliethoven doodlopende Farmsumerweg, thans Zwet geheten; het ligt op de zuidoever van het diep in een buitenbocht en heeft derhalve fraaie uitzichten over het water in noordwestelijke en -oostelijke richting; ten zuiden van de smalle asfaltweg ligt als overtuin een boomgaard met twee kleine vijvers omringd door singels; de buitenplaats Vliethoven heeft een relatief kleine oppervlakte; het gelijknamige tichelwerk is in het begin van deze eeuw afgebroken, evenals, in de jaren 60, de grote schuur met stallen, die aan het huis vast gebouwd was. Vliethoven is in de 17e of vroeg 18e eeuw gesticht; alleen het huis laat dit nog zien; andere opstallen zijn er niet (meer). De landschappelijke inrichting van de overtuin met enkele slingerpaden is 19e-eeuws. Op de huisplaats - direct om het huis - staan 43 knotlinden (*tilia europeae*) Het complex wordt begrensd door het Damsterdiep aan de noordzijde, door een bejaardentehuis aan de oostzijde en door een nieuwe weg aan de zuid- en westkant. De HISTORISCHE BUITENPLAATS VLIETHOVEN omvat de volgende onderdelen: HUIS (1), TUINAANLEG (2), TOEGANGSDAM (3) en SOKKELS (4).

Binnen het complex bevinden zich de volgende elementen, die niet van rijkswege worden beschermd: zijnde de nieuwe houten aanbouw aan de westgevel van het huis, de nieuwe houten schuur bij de zuidwesthoek van het huis, het nieuwe hek op de dam, de nieuwe brug naar de overtuin en de inrichting van de tuinen ten westen en ten oosten van het huis. Aan de oostzijde is een moestuin ingericht naar ontwerp van Klaas Noordhuis, met tuinschuur, twee broeibakken en een kas.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Op de bij de omschrijving behorende kaart is de omgrenzing van het complex alsmede de aanduiding der onderdelen aangegeven.

Waardering van het complex

De HISTORISCHE BUITENPLAATS VLIETHOVEN is van algemeen belang:

- vanwege de ouderdom en de goed bewaarde en herkenbare éénheid van huis met overtuin;
- vanwege het feit, dat deze buitenplaats als één der weinige is overgebleven van de vele, die ooit langs het Damsterdiep hebben gelegen - een situatie vergelijkbaar met die van de Utrechtse Vecht.

Monumentnummer*: 514965

Status rijksmonument
Inschrijving register* 29 augustus 2005
Kadaster deel/nr 82761/68

Woonplaats* Delfzijl
Gemeente* Eemsdelta
Provincie* Groningen

Locatiennaam Delfzijl
Locatieomschrijving

Kadastrale gemeente* Delfzijl
Sectie* K
Kadastraal object*
Appartement aanduiding
Grondperceel 2160

Omschrijving**

Onderdeel 1

Omschrijving

HUIS, XVIII of ouder; streng symmetrisch bakstenen huis, twee kamers diep, op rechthoekige plattegrond evenwijdig aan het diep; één bouwlaag op hoog onderhuis en onder relatief hoog schilddak met blauwe verglaasde pannen; rondom goot in zware kroonlijst; lood op vorsten en kepers; twee hoekschoorstenen met borden; links en rechts van de centrale voordeur met zijlichten telkens drie achtruitsvensters; idem in de achtergevel (zijde Damsterdiep = noord); aan voorgevel stoep met drie treden in hardsteen, aan achtergevel trapje met vijf treden, hardsteen op bakstenen wangen. Boven de voor- en achterdeur een hoge dakkapel met rond fronton en drielichtvensters; aan weerszijden kleine kapellen onder zadeldakjes. In de oostgevel ingemetseld een kogel uit de franse tijd. Inwendig o.m. oorspronkelijke raamluiken, vensterbanken en betimmeringen. Tussen de begane grond en de eerste verdieping bevindt zich nog een meidenkamer. Deze heeft een ovaal raam met zicht op de entreehal, de weg en de appelhof. De kelder grenzend aan de noordelijke gevel is overwelfd.

Waardering

HUIS van algemeen belang

- vanwege de ouderdom;
- vanwege de kloeke en symmetrische architectuur;

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

- vanwege de grote mate van oorspronkelijkheid van het exterieur;
- vanwege de "strategische" ligging aan het Damsterdiep.

Hoofdcategorie

Kastelen, landhuizen en parken

Subcategorie

Kasteel, buitenplaats

Functie

Landhuis

Monumentnummer*: 514966

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	29 augustus 2005
Kadaster deel/nr	82761/60

<i>Woonplaats*</i>	<i>Gemeente*</i>	<i>Provincie*</i>
Delfzijl	Eemsdelta	Groningen

<i>Locatiennaam</i>	<i>Locatieomschrijving</i>
Delfzijl	

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Delfzijl	K			2160

*Omschrijving***

Onderdeel 2

Omschrijving

TUINAANLEG, in huidige vorm XIX; bestaande uit: a. huisplaats b. oostelijke tuin c. overtuin

ad a. de huisplaats, XVIII of ouder, ligt tussen de voormalige Farmsumerweg en het diep en is aan west-, zuid- en oostzijde omgeven door een sloot (de noordkant grenst dus aan het diep); een dam (zie onder 3) geeft toegang vanaf de weg; het westelijke deel van de huisplaats bestaat uit een door een singel omgeven grasveld - de plek van de verdwenen schuur; op het oostelijke deel staat het huis dat omgeven is (behalve aan de westkant) door in vierkantsverband geplante lage knotlinden (goothoogte), ong. 100 jaar oud; ze staan in een grindverharding.

ad b.: de (niet beschermde) oostelijke tuin, ligt ten oosten van de huisplaats; hier stond vroeger een deel van het tichelwerk; dit gedeelte maakt om historische redenen deel uit van het complex.

ad c.: de in landschappelijke stijl aan gelegde overtuin, XIX of ouder, omgeven door een sloot, ligt ten zuiden van de Farmsumerweg en bestaat uit twee achter elkaar liggende boomgaarden met oude hoogstamvruchtbomen; het geheel is omgeven door een brede singel van oud loofhout en (sier)heesters; er loopt een rondgaand pad. Tussen de twee boomgaarden liggen ook een singel en een symmetrische slingervijver; dit stuk singel is geplant op de lage rug, die opgeworpen is bij het graven van de vijver. Vanaf de voordeur van het huis loopt er een (in aanleg duidelijke) zichtlijn door de overtuin; in deze zichtlijn liggen achtereenvolgens, vanaf de deur gerekend: de nieuwe toegangsbrug, een sokkel (zie onder 4), een bouwvallige betonbrug (niet beschermenswaard) en een door een

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

beukenhaag omgeven ronde kom in de tweede boomgaard. Buiten de begrenzing van de historische buitenplaats, maar direct aansluitend, loopt aan de zuid- en oostzijde een laan van paardekastanjes, XIX, die thans, gedeeltelijk, als openbaar voetpad wordt gebruikt.

Waardering

TUINAANLEG van algemeen belang

- vanwege de ouderdom;

- vanwege de unieke en gave overtuin: bestaande uit een kleine landschappelijke aanleg met rondwandeling, gecombineerd met de nutsfunctie van de boomgaarden.

Hoofdcategorie

Kastelen, landhuizen en parken

Subcategorie

Tuin, park en plantsoen

Functie

Historische aanleg

Monumentnummer*: 514967

Status rijksmonument
Inschrijving register* 29 augustus 2005
Kadaster deel/nr 82761/56

Woonplaats* Delfzijl
Gemeente* Eemsdelta
Provincie* Groningen

Locatiennaam Delfzijl
Locatieomschrijving

Kadastrale gemeente* Delfzijl
Sectie* K
Kadastraal object*
Appartement aanduiding
Grondperceel 2160

Omschrijving**

Onderdeel 3

Omschrijving

TOEGANGSDAM, XVIII-XIX; aarden dam opgesloten tussen twee bakstenen keermuren op halfcirkelvormige plattegrond; rollaag van één steen hoog en anderhalf breed.

Waardering

TOEGANGSDAM van algemeen belang

- vanwege de ouderdom;
- vanwege de fraaie vormgeving;
- als functioneel onderdeel van de buitenplaats.

Hoofdcategorie Kastelen, landhuizen en parken
Subcategorie Tuin, park en plantsoen
Functie

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Monumentnummer*: 514968

Status rijksmonument
Inschrijving register* 29 augustus 2005
Kadaster deel/nr 82761/54

Woonplaats* Delfzijl
Gemeente* Eemsdelta
Provincie* Groningen

Locatiennaam Delfzijl
Locatieomschrijving

Kadastrale gemeente* Delfzijl
Sectie* K
Kadastraal object*
Appartement aanduiding
Grondperceel 2160

Omschrijving**

Onderdeel 4

Omschrijving

SOKKELS, XVIII; op het terrein staan twee verschillende sokkels:

a.: sokkel nabij de zuidoosthoek van het huis, XVIIIb; robuuste hardstenen vierkante sokkel in Lodewijk-.XIV-stijl op voetplaat met afgeschuinde hoeken; schacht is aan onderzijde voluutvormig uitzwenkend; op de vlakken laagprofiel met inkrullende voluten en schelpmotief.

b.: sokkel in de overtuin, XVIIIc; vierkante zandstenen balustervormige sokkel in Lodewijk -XV-stijl met florale kwabachtige versieringen.

Waardering

SOKKELS van algemeen belang

- vanwege de ouderdom
- vanwege de kunst- en cultuurhistorische waarden
- als wezenlijke elementen in en als verfraaiing van de tuinaanleg

Hoofdcategorie

Subcategorie

Functie

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Kastelen, landhuizen en parken

Tuin, park en plantsoen